

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Linguarum Vett. Septentrionalium Thesaurus
Grammatico-Criticus Et Archæologicus**

Hickes, George

Oxoniae, 1705

Caput undecimum. De conjunctione

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

<urn:nbn:de:hbz:468-1-1559>

CAPUT UNDECIMUM.

De Conjunctione

UT Conjunctiones distincte & tradantur, & intelligantur, Tria consideranda veniunt:
1. Earum significatio, seu Potestas, 2. Figura, & 3. Ordo.
Significationes Conjunctionum variae sunt:

Hæ tamen præcipuae:

Copulativa, ut *Og*, *ogso*, *lyka*, *eyrnen*, *asamt*, *lykamed*, *lykaeyrnen* & aliquando *nun*. “Legitur & enda: ut, *Pad* *vard* at *sætt* *vid* *daneat*, *hann* *geck* at *eiga* *þyri* *dotter* *harallds* *Gormeson* “nar, enda *stíldu* *þeir* fa *honum* *hundrat* *skipa*, cum *Danis* *conventum* est, ut *duceret* *Thyram*, “filiam *Haraldi Gormsonii*, & ut *suppeditarent* ei *centum* *naves*. Histor. *Styrbiorononis*, in Com-

ment. *Christiani Wormii* ad *Arae Schedas*.

Disjunctiva, ut *eda*, *edur*, *ella*, *ellegar*.

Concessiva, ut *Þoð*, *enn Þoo*, *enn Þoð*, *samt sem* *adur*. *Pott*, *Pott ad*, *etiam si*.

Adversativa, ut *Enn*, *Þoo*, *Þa er*, *cum*.

Conditionalis, ut *Nema*, *en nef*, *so framt*, *med þui moote*.

Conclusiva seu Ratiocinativa, ut *Þaa*, *þessvegna*, *þarsyrer*, *huarsyrer*, *hoorsvegna*, *þuy*. “Af “þui ad, quoniam. *Sottum þess*, *quia*, *quandoquidem*.

Continuativa seu Ordinis, ut *Effteraa*, *effter Þad*, *effterad*, *pareffter*, *longuefter*: *Sydann*, *þadar*, *þydast*, *ad sydustu*, *frammveigis*, *vinnfram*, *auf*, *ad auf*, *þær ad auf*, *ofan*

naa *þarofanna*, *hier ad ofan aa*.

Causal, ut *þui ad*, *firer þui*, *af þui ad*, *vppaa Þad*, *so ad*, *ad ey* & *quandoque simplex ad*.

Explanativa seu Completiva, ut *Ad sonnu*, *sem er*, &c.

Nam ad harum significationum aliquam, omnes, quotquot sunt, Conjunctiones reduci possunt. Sunt autem quædam Significationes adeo tum sibi invicem, tum Adverbii, addo etiam Præpositionibus aliquando vicinæ, ut nunc *huc*, nunc *illuc* referri possint. Nec raro contingit, ut eædem Conjunctiones, pro varia Orationis constructione, varias admittant significationes. Id quod nec Latinis insolens est.

Figura Conjunctionum Triplex:

Simplex, ut *þui*, *auf*, *þo*, *aadur*.

Composita, ut *Af þui*, *ad auf*, *enn þo*, *sem adur*.

Decomposita, ut *Af þui ad*, *hieradauf*, *enn Þoad*, *samt sem adur*.

Ordinem vero Conjunctionum quod attinet, pleræque earum in Oratione præponi amant, ut *Af þui þu giorder Þad*, *eo quod hoc faceres*: *Nema þu giorer Þad*, *nisi hoc præfes*. Non enim recte diceretur, *þu af þui*, vel *þu nema*.

Sunt tamen nonnullæ indifferentis ordinis, ut *lyka*, *eyrnen ogse*, &c. Poëtæ vero pro ratione disponendarum in metro syllabarum, ut in aliis, ita & heic plurimum licentia sibi sumunt.

CAPUT DUODECIMUM.

De Præpositione.

DUO de Præpositionibꝫ notanda sunt: Catus & Figura.

Genitivum adsciscunt:

Til, *þessumeigenn*, *hinumeigenn*, *badumeigenn*, *mille*, *millum*, *vtann*, *sine*. *i millum*, *innann*, *vegna*, *saker*, *miß*, *aan*. “*Ad*, *vel At*, *apud*: *ut*, *at hvers*, *at logmans*, *at Syslumans*, “*domi*, *apud magistratum*, *legistam*, *vel præfectum*. *vinnfram*, *super*, *supra*: *ut hann haffde þa* “*specke vinnfram adra men*, *sapientiam habuit supra alios homines*. *Hann hesur og vinnfram* “*Sýna synd gudlastar*, *qui super peccata sua blasphemiam addit*.

Dativum